1843. No. 19.

ARNHEMSCHE COURANT

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is ƒ5 [illegible] drie maanden.

DONDERDAG 26 JANUARI.

De prijs der Advertentien is, van een tot vijf regels ƒ1.60, en voor elken regel daarboven [illegible] centen, behalve 35 centen zegelregt, voor [illegible] plaatsing.

Zou de Vlissingsche Courant nu inderdaad ministerieel geworden zijn?

[illegible] deed de *Vlissingsche Courant* ons eene [illegible]ronde beschuldiging en eindigde toen met vrees te kennen te geven, dat wij haar voor *ministerieel* zouden houden. Wij deden dit niet; wij herinnerden ons, hoe dikwijls wij haar tot bondgenoot [illegible] hadden in de zaak van waarheid en regt, en, [illegible]rende, dat zij ons verkeerd begreep of zich [illegible] vooroordeelen op eenen dwaalweg liet brengen, beantwoordden wij haar.

Maar ziet, wat was het gevolg? In een wederantwoord verklaarde de *Vlissingsche Courant* zich [illegible] openhartig voor de ministers. Zij wist wel niet [illegible] enkel feit aan te voeren, waardoor die eene zoodanige aansluiting verdiend hadden, — doch beriep zich ter harer verdediging op den goeden wil, [illegible] gezindheid der tegenwoordige bewindslieden en op de armoede van ons land aan mannen, geschikt om hen op te volgen.

Indien goede wil, eene goede gezindheid voor [illegible] staatsman, voor het bestuur van een volk voldoende zijn, dan, ja, kunnen wij het begrijpen, [illegible] te vreden houdt met de tegenwoordige [illegible] het dan evenzeer met de vroegere kunnen zijn. Zoo ver wij weten, heeft men wel aan de juiste wijze van zien, maar nimmer aan de goede bedoelingen getwijfeld der heeren VAN DOORN, DE KOCK, VERSTOLK VAN SOELEN, VAN MAANEN. En echter de *Vlissingsche Courant* [illegible] mede in hunne vervanging.

Waarom? Dewijl goede bedoelingen niet voldoende zijn; dewijl met goede bedoelingen alleen [illegible] staat niet bestuurd wordt. In den staatsman [illegible] meer gevorderd. Bij hem komt het op handelen aan; daartoe worden grondige bekwaamheden, helder oordeel, vlugheid van geest, vooral ook begrip van zijnen tijd gevorderd. Uit ieder hunner daden behooren die te spreken, voor hen te getuigen; want uit hunne handelingen, niet uit hunne bedoelingen, moet de graad van vertrouwen blijken, welken men op hen voor de toekomst hebben mag.

En welke zijn nu die handelingen onzer ministers, die aan hunne voortreffelijkheid kunnen doen gelooven? Ook de hun [illegible] [illegible] op te noemen, maar beroept zich op gelijke wijze steeds op hunnen wil, hunne gezindheid. Wat helpen ons deze, zoo zij die niet in daden toonen? Deze ontbreken nog immer.

Indien goede wil, indien goede gezindheid voldoende waren voor den staatsman, — de vervanging der ministers zoude niet zoo moeijelijk zijn; want [illegible] het algemeen ontbreekt het bij ons volk niet [illegible] deze beide. Maar het mist grondige kennis; het [illegible] die heerschappij der stoffe, welke deze weet [illegible]; het mist werkzaamheid, scheppingskracht [illegible] van karakter. In deze ongelukkige gebreken zijn onze ministers, helaas! de volmaaktste uitdrukking der natie.

Indien [illegible] in iets beters er ons toe brengen [illegible] ook het min goede, het slechte voor lief te nemen, — weg dan met alle hoop op de toekomst; dan zijn wij veroordeeld een plantenleven te leiden, en, eindelijk, aan uitputting te sterven. Zeer weinige mogen de mannen zijn, welke ons helpen kunnen; hoe weet men dat zij geheel ontbreken? Moedig gezocht, zal men ze vinden. Hunne meer krachtvolle handen zouden ons uit onze kwijning opheffen.

Verbaasde het ons, dat de *Vlissingsche Courant* enkel op de bedoelingen, niet op de daden, der ministers hare hoop bouwde, — nog grooter werd die verbazing, toen wij haar, eenige dagen geleden, zoo luchtig over de begrootingswetten zagen spreken. Zij, welke telken jare met ons gezucht en geklaagd had over den druk der belastingen; over de onmatige hoogte, tot welke men de uitgave opdreef, — glijdt daar thans overheen en stelt ons uit tot eene nieuwe herziening der grondwet. Nu vragen wij met rede, is de *Vlissingsche Courant* ministerieel geworden?

Hoe toch is het anders mogelijk zoo geheel van taal te veranderen? Thans meent men, dat slechts enkele bezuinigingen van de ministers kunnen gevorderd worden, terwijl men vroeger over dergelijke begrooting geheel andere gedachten koesterde.

Doch, hoe uit eene herziening der grondwet eene zoo veel vereenvoudigde huishouding van staat zou kunnen voortvloeijen, is een raadsel, dat een andere OEDIPUS moge oplossen. Al schafte men daarbij den raad van state, al schafte men de Eerste Kamer der Staten-Generaal af; al werd de verdeeling in elf provinciën, in vijf of zes departementen veranderd, — zoo zoude die bezuiniging van twee of driemaal honderd duizend guldens op eene begrooting van ruim zeventig millioenen toch niet zoo groot zijn, dat men daarvan onze redding zoude mogen verwachten. Wij vragen niet eens of die vereenvoudigingen wel goedkeuring zouden verdienen. En tot welke andere vereenvoudigingen de herziening der grondwet noodig is, weten wij volstrekt niet. Veel verder ongetwijfeld kan men ook zonder haar gaan door vermindering der overdrevene bureaucratie. Vooral het binnenlandsch bestuur, het financiëel beheer, zijn voor vereenvoudiging en belangrijke bezuiniging vatbaar. Doch men moet dan niet door menschenvrees teruggehouden worden, noch tegen de moeite eener geheele verandering opzien. Deze is dringend noodig. Met ons had de *Vlissingsche Courant* daarop mogen aandringen.

Nog vragen wij slechts na dit alles, zoude de *Vlissingsche Courant* ministerieel geworden zijn? Wij hopen van het tegendeel overtuigd te worden, spoedig te zien, dat zij, hare vroegere beginselen getrouw, zich van die blaam zal zuiveren.

Buitenlandsche berigten.

ITALIE.

Rome, *12 jan.* Even als het verledene jaar door buitengewone natheid merkwaardig was, zoo onderscheidt zich het beginnende door ongestadigheid. Het weder wisselde in de laatste dagen snel achter elkander tusschen droogen vorst, sneeuw, natte koude, warmen regen, zoelen sirocco en gure winden. Verleden maandag, even na den middag, ontstond er zulk een hevig onweder, met donderslagen en de sterkste regenbuijen boven Rome, als men anders slechts in den nazomer pleegt te beleven. In de noordelijke deelen der stad bespeurde men ligte, maar snel op elkander volgende schokken van aardbeving.

De regering besteedt, sedert jaren, aanzienlijke sommen ter opbeuring van de lakenfabrijkaadje. Niet alleen de goede hoedanigheid der stoffen maar zelfs iedere hoeveelheid wordt beloond. Ofschoon het laken van den kerkelijken staat met buitenlandsche fabrijkaten nog in geen opzigt is gelijk te stellen, zoo heeft deze maatregel toch zeer bevredigende uitkomsten en nog betere vooruitzigten opgeleverd. Bij eene onlangs gehouden vergelijking van uit de 43 fabrijken ingezonden proeven van laken, bleek het, dat die van Rome en Bologne de voortreffelijkste waren.

(*A. Z.*)

DUITSCHLAND.

Dresden, *15 jan.* Gisteren was het reeds de [illegible] dag, welke door de Tweede Kamer besteed werd aan de beraadslaging over het nieuwe ontwerp van regtspleging in strafzaken, voornamelijk ten opzigte van openbaarheid en mondelinge voordragt [illegible] deze hoogst belangrijke punten [illegible] verschillende dagen vereischen. De afgevaardigde *Sachse* sprak bijna twee uren lang tegen het beginsel van openbaarheid en mondelinge voordragt. Voornamelijk steunde hij zijne meening op de volgende gronden: 1o. De voornaamste reden van het algemeene verlangen naar openbaarheid, vloeide uit de litteratuur van den dag voort; 2o. de berigten, welke de spreker, vooral van [illegible] bewoners, had ingewonnen, gaven hunne groote tevredenheid met de tegenwoordige regtspleging te kennen; 3o. zou het budget door de invoering der nieuwe regtspleging aanmerkelijk verhoogd worden; 4o. is de openbaarheid gevaarlijk voor de moraliteit, vooral van het vrouwelijk geslacht, en er worden kwade voorbeelden door bekend gemaakt. De spreker werd voornamelijk beantwoord door de afgevaardigden [illegible] dr. *Schröder* en dr. *Meijer*; daarna [illegible] afgevaardigde *v. Gablenth* de openbaarheid en mondelinge voordragt. Sedert de grondwet het beginsel van openbaarheid huldigt, moest, naar zijne meening, dit beginsel ook de grondslag der regtspleging uitmaken. Nu was de wensch daarnaar nog eerst in het opkomen, en het lag nog in de hand der wetgevers, de grenzen af te bakenen, tot hoe verre dit beginsel behoort te worden uitgebreid.

PRUISSEN.

Berlijn, *19 jan.* De uniform voor het leger is nog niet in alle deelen bepaald; voor de infanterie is echter aangenomen, dat de rok zeer kort zal zijn; men wil denzelven hierdoor voor het oog bevalliger maken, hoewel hij, iets langer, misschien nuttiger ware. De helmen zullen ook nog veranderd worden. De huzaren krijgen de oude vilten hoeden terug. De koning heeft bevolen alles naar een stelsel van [illegible]heid in te rigten, en dan te beproeven, zoo mogelijk, ook het smaakvolle daarmede te vereenigen. — Het proces van doctor *Jacoby* zal binnen eenige weken hier in tweede instantie beslist worden. Men gelooft dat hij, zoo geene geheele vrijspraak, ten minste eene veel ligtere straf zal verkrijgen. Bij zijn eerste vonnis is hij, gelijk men weet, tot twee en een half jaar vestingstraf veroordeeld.

— Zeer gewigtig voor de aangelegenheid der spoorwegen zou het zijn, wanneer eene tijding zich bevestigde, die sedert gisteren verspreid wordt. Onze *Zeehandlung*, die zoo weldadig werkt ter verbreiding en verlevendiging van het inwendig verkeer, zou,

namelijk, eene groote leening ter voortzetting der bestaande, en tot den aanleg der ontworpen spoorwegen, in den vorm eener loterij met premiën, aangaan. Indien deze onderneming werkelijk tot stand komt, zal inderdaad aan deze geheele zaak eene groote impulsie worden gegeven, en de deelnemers, behalve den reeds gegeven waarborg der renten, ook de grootste zekerheid voor hunne kapitalen erlangen. Op die wijze zou misschien ook het tijdstip naderen, dat er, gelijk men reeds zoo lang gewenscht heeft, voor de aangelegenheden van alle Pruissische spoorwegen een bijzonder bestuur wordt ingesteld.

(*Elb. Zeit.*)

Breslau, 17 *jan.* Professor *Hoffmann von Fallersleben*, de dichter der *Unpolitischen Lieder*, is zonder pensioen afgezet. Hiermede is zijn lot beslist, en een einde gemaakt aan al de gissingen over de gedragslijn, welke het kabinet ten zijne opzigte zou volgen. Den 4den december van het vorige jaar heeft het staatsministerie zijne afzetting besloten, en aan den koning voorgesteld; den 20sten december volgde, bij kabinetsorde, de koninklijke bekrachtiging, en gisteren werden hem door den universiteitsregter *Behrends* in de senaatskamer deze stukken voorgelezen. Het gewone professoraat voor de Duitsche taal en litteratuur aan onze academie, waarvoor tot dusver 500 thaler waren aangewezen, is derhalve vakant.

(*H. N. Z.*)

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 24 *januari.* Ter vervulling der vacature van eene predikantsplaats bij de hervormde gemeente alhier, veroorzaakt door het overlijden van den Wel-Eerw. Zeer Gel. heer *J. C. Riehm*, is op gisteren door de Eerw. heeren diakenen de volgende nominatie uitgebragt:

Zestal: Ds. *Jacob Tichler*, theol. doct. en predikant te Leiden; Ds. *Coenraad Lodewyk Jungius*, predikant te Ryswyk; Ds. *Adrianus Slotemaker*, predikant te Middelburg; Ds. *Jan Adolph Anspach*, theol. doctor te Deventer; Ds. *Jeremias Siblesz*, predikant te Vaassen; Ds. *Jan Ludolph Kotting*, predikant te Alkmaar.

Drietal: Ds. *Jacob Tichler*; Ds. *Adrianus Slotemaker*; Ds. *Jan Ludolph Kotting.*

's Gravenhage, 23 *jan.* (*Vervolg.*) De heer *Luzac* vangt aan met te herinneren aan hetgeen er zoo wel in de troonrede als in het adres der Staten-Generaal in den aanvang der zitting, nopens het met België gesloten traktaat, is te kennen gegeven, en leidt daaruit het besluit af, dat noch de regering, noch de Staten-Generaal van de goedkeuring van het traktaat hebben gesproken.

De Staten-Generaal wisten natuurlijk niet, dat het te sluiten traktaat eenigen afstand of ruiling van grondgebied zou inhouden; doch de regering, welke hiervan kennis droeg, had met een enkel woord daarvan behooren te spreken. Wanneer de Kamers zich werkelijk met den gewigtigen arbeid van het onderzoek van een traktaat hadden bezig te houden, dan had de regering veel sterker zinsnede nopens de werkzaamheden der Kamers in de aanspraak van den troon mogen plaatsen. Dan hadden de Kamers daarop een sterker antwoord kunnen geven, en dan ware haar gevoelen in tijds bekend geworden. De redenaar treedt thans in een onderzoek van de geschiedenis van hetgeen er sedert 1795, nopens het regt tot het sluiten van verbonden en verdragen, hier te lande is voorgevallen. In 1798, 1801 en 1805 was de bekrachtiging van alle verdragen aan het vertegenwoordigend of wetgevend ligchaam opgedragen. Slechts eene uitzondering werd toegelaten, nopens de geheime artikelen, die ook zonder derzelver goedkeuring konden worden vastgesteld. Na herinnerd te hebben, dat men, tijdens de regering van koning *Lodewijk*, geheel andere en wel geheel monarchale principes had voorgestaan, bragt de heer *Luzac* in het geheugen de schets van den graaf *van Hogendorp*, die den grondslag der grondwet van 1814 heeft uitgemaakt. Volgens artikel 4 derzelve moet het bekrachtigen van alle traktaten, hoegenaamd, aan den souvereinen vorst worden opgedragen.

Inderdaad werd, bij artikel 38 der grondwet van 1814, aan den souvereinen vorst alleen opgedragen het regt, om alle verbonden en verdragen te doen sluiten en bekrachtigen. In de grondwet van 1815 is dat artikel 38 geheel behouden en aan de zaak meer duidelijkheid gegeven. Hij herinnert, dat de artikelen 58 der grondwet van 1815 en artikel 57 van die van 1840 voorkomen onder het hoofdstuk van de *magt des konings*; dat bij artikel 55 aan den koning het bestuur der buitenlandsche betrekkingen gegeven wordt, benoemende en herroepende hij de gezanten en consuls; dat de koning oorlog verklaart en vrede maakt en daarvan kennis geeft aan de Staten-Generaal, met bijvoeging van al de openingen, welke hij met het belang en de zekerheid van het rijk bestaanbaar oordeelt. Artikel 58 (nu 57) is in drie deelen gesplitst; ook daarbij wordt aan den koning het regt opgedragen om alle andere verbonden en verdragen te doen sluiten en bekrachtigen. Hij geeft daarvan kennis aan de beide Kamers der Staten-Generaal, zoodra hij oordeelt, dat het belang en de zekerheid van het rijk zulks toelaten. Volgens eene letterlijke opvatting dezer beide eerste zinsneden, zou het niet noodzakelijk zijn, eenig traktaat mede te deelen: eene eenvoudige kennisgeving van de sluiting, zou, in dat geval, ook als voldoende geacht kunnen worden. Dit geschiedt echter, en teregt, geheel anders. Na het onbeperkt regt des konings zoo stellig mogelijk te hebben uitgedrukt, bepalen de stellers der grondwet slechts ééne enkele uitzondering. Alleen in tijd van vrede wordt de goedkeuring der Staten-Generaal op die gedeelten van eenig traktaat, voor zoo veel betreft het grondgebied, gevorderd. Spreker onderzoekt, hoe en waarom die beperking in de grondwet gekomen is, en deelt mede, wat het Journal van den heer *Raepsaet* (zie *Handelingen over de herziening der grondwet*) dienaangaande inhoudt. Hij leidt daaruit af, dat de commissie tot herziening der grondwet alleen van gevoelen geweest is, dat het punt van het grondgebied in vredestijd aan de beslissing der Kamers diende te worden onderworpen. Ook hetgeen *van Hogendorp* ter neder stelt, beschouwt hij zeer opmerkelijk en als allezins zijn gevoel bevestigende.

De heer *van Rappard* vermeent, dat de Kamer gehouden is, zoowel de regten der kroon, als hare eigene, te handhaven.

Hij gelooft niet, dat de regering de magt der Kamer ten koste der hare zou willen uitbreiden. Hij gelooft evenmin, dat de regering de verantwoordelijkheid van den maatregel van zich zou willen afwerpen; want het kan toch zeker het geval niet geweest zijn met het traktaat van 1824, dat op gelijke wijze behandeld werd en algemeene goedkeuring verwierf.

Z. Exc. de minister van financiën zegt geenszins het woord te hebben gevraagd om geruststellende verzekeringen aan den handelstand te geven, of om de bedenkingen te beantwoorden, die tegen den vorm van het voorstel nopens het traktaat, door den eersten spreker zijn ingebragt. Wat dit laatste aangaat, verwijst hij gaarne naar hetgeen door den laatsten redenaar uit Gelderland daaromtrent is aangevoerd. Als minister des konings en als lid der regering ziet hij zich echter gedrongen op te komen tegen sommige uitdrukkingen, door den eersten spreker gebezigd. Tot vier malen heeft dat lid namelijk herhaald, dat het gedane voorstel eene absurditeit was. Z. Exc. acht zich verpligt, hierop te antwoorden, dat het voorstel letterlijk van gelijken inhoud is als dat, hetwelk in 1824 met algemeene stemmen door de Kamers is aangenomen. Z. Exc. werpt van zich af het verwijt, dat de regering met de Kamer zou spelen, en dat het van haar zou afhangen, naar verkiezing, al dan niet de goedkeuring van de Kamer op een traktaat te vragen. Z. Exc. merkt op, dat er niet dagelijks sprake is van ruiling of van afstand van grondgebied. Z. Exc. legt gaarne hierbij de verklaring af, dat, al had de regering ook de onderscheidene punten, in het traktaat vervat, gewenscht te splitsen, zij daartoe niet bij magte zou zijn geweest, daar, naar haar oordeel, de grondwet haar dit verbood. Z. Exc. verzekert, dat het geheele traktaat geenszins aan de Kamer onderworpen is, met het doel, om de verantwoordelijkheid daarvan van de regering af te werpen, maar alleen omdat de grondwet dit voorschrijft. Z. Exc. verheugt zich er over, dat de grondwet dit bij deze gelegenheid verlangt, daar het hier eene zaak van verstrekkende gevolgen geldt, wier beslissing niet van eenige weinigen behoort af te hangen. De ministers hebben, bij de vaststelling van dit traktaat, getracht de belangen en de eer des lands voor te staan; maar zij kunnen zich in de beschouwingen van een en ander bedrogen hebben. Mogt de Kamer dit vermeenen, dan behoort zij zich met het voorstel niet te vereenigen. Geene willekeurige interpretatie van eenige bepaling der grondwet, geene schijnbare vrijzinnigheid, heeft de regering tot het doen van het voorstel geleid.

Ten over 4 ure wordt de vergadering tot morgen ochtend ten elf ure gescheiden, om alsdan de beraadslagingen over dit aangelegen onderwerp voort te zetten.

's Gravenhage, 24 *jan.* In de zitting van de Tweede Kamer van heden zijn ingekomen onderscheidene verzoekschriften, als: een, waarbij afschaffing van de belasting op den turf wordt gevraagd; een van notarissen, bedenkingen makende tegen de bij de Kamer aanhangige wetsvoordragt op het zegel, en een van *Commelin*, *c. s.*, kooplieden te Amsterdam, over hetzelfde onderwerp. Al deze rekesten worden naar de daartoe bestemde commissie verzonden.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der gisteren afgebroken beraadslaging over de conclusie van de commissie der verzoekschriften, tot nederlegging ter griffie van het rekest van *Carp*, *c. s.*, te Amsterdam, tegen het traktaat met België.

De heer *Verwey-Mejan* zal alleen kortelijk de gronden opgeven, welke hem nopen, zich over de conclusie der commissie te verklaren. Zijne stem is geheel onafhankelijk van het regt verstand van artikel 57 der grondwet, en zou ook dan gelden, wanneer hij geheel de meening des eersten sprekers deelde. Bij gelegenheid van de beraadslaging over de wet zelve, zou over de beginselen van het ontwerp, of het goede verstand van een artikel der grondwet moeten gehandeld worden. De Amsterdamsche handelaars geven alleen hunne wenschen en bedenkingen te kennen; zij laten de constitutionele bevoegdheid in het midden; zij zien in het traktaat bezwaren voor hunnen handel. Ook dan, wanneer de Kamer zich onbevoegd verklaart, het traktaat te onderzoeken, en wet dus afstemt, verklaart zich de redenaar voor het nederleggen van het rekest ter griffie; omdat, wanneer het sluiten van traktaten geheel tot het koninklijk prerogatief behoort, ook dan de Kamer zich het belang van den Amsterdamschen [illegible] trekken. Ook dan zou de Kamer de bevoegdheid hebben, zich bij een eerbiedig rekest aan Z. M. te wenden, met verzoek, om hoogstdeszelfs bekrachtiging aan het traktaat te weigeren. Het is de pligt der Kamer, voor de handhaving der grondwet te waken; maar het is mede haar pligt de algemeene belangen te bevorderen. Doch er is meer. Aangenomen dat alleen de koning bevoegd is, traktaten te sluiten, het geëerbiedigd hoofd van den staat is, echter onverantwoordelijk. De verantwoordelijkheid rust bij den minister, die het traktaat gecontrasigneerd heeft. Hoe zou nu die verantwoordelijkheid kunnen gelden, wanneer de klagten tegen het traktaat niet gehoord zijn? De zaak is bovendien niet meer in haar geheel. Er is slechts eene partij gehoord. Men kan over het regt verstand van artikel 57 der grondwet niet beslissen, alvorens men de ministers, tot verdediging van het traktaat, gehoord hebbe. Gaat de Kamer hare bevoegdheid te buiten, door in de merite der zaak te treden, — dan heeft zij zulks reeds gedaan door het onderzoeken der wet zelve, door het opmaken van het voorloopig verslag en de opneming van de antwoorden der regering. Heeft de Kamer zich tot bevoegd verklaard, dan mag zij ook nu de gemaakte bedenkingen niet afwijzen.

De heer *Medderman* beschouwt de nederlegging ter griffie van het rekest als de eenige voorzigtige en regtvaardige wijze van handelen. Voorzigtig, dewijl daardoor alleen de zaak in haar geheel blijft. Het proces is thans, als men het zoo noemen mag, niet genoegzaam geïnstrueerd. Van welke meening ook, moet men alle zijden hooren. Door het nederleggen ter griffie kon men op de zaak terugkomen, hetgeen het geval niet is, wanneer het rekest als het ware *non-avenu* moet worden beschouwd. De conclusie der commissie is regtvaardig, omdat aan de Kamer op eene grondwettige wijze de beslissing is overgelaten, om zich al dan niet bevoegd te verklaren. Kan men dan, in de onzekerheid eener beslissing ten deze, aan de Amsterdamsche kooplieden het regt betwisten om een rekest bij de Kamer in te dienen? Zoo lang het tegendeel niet is gebleken, zijn rekestranten verpligt de Kamer voor bevoegd te houden, omdat de wet bij haar aanhangig is. De redenaar kan niet toegeven het beweerde, dat er geene bezwaren tegen de wet, maar tegen het traktaat zouden gemaakt zijn. Wet en traktaat zijn een. Het een zonder het ander, is een ligchaam zonder ziel. Is men tegen het traktaat, dan verklaart men zich tegen de wet. Redenaar stelt zich twee gevallen voor, welke het gevolg kunnen zijn van het overgaan tot de orde van den dag op het rekest. Zoodanig besluit zou of ja, of neen invloed op de wet hebben. — In het eerste geval zou

strijd zijn met artikel 110 der grondwet. Is nu reeds bij het der wet beslist, dan zou het algemeen verslag niets beteekenen. In het tweede geval zou het regt van petitie geschonden worden. Is het lot der wet door het besluit der Kamer niet beslist, dan is ook eene aanneming der wet mogelijk. Dan zou de Kamer zich bevoegd verklaren over een punt, waarover zij zich nu onbevoegd verklaart. Dan zou zij eene petitie ter zijde gelegd hebben, waarin zij welligt gronden gevonden hebben tot verwerping der voordragt.

De heer *Tromp* is voor het ter nederleggen ter griffie, zonder daaruit afgeleid te willen hebben, dat de Kamer zich zou bevoegd verklaren om over het traktaat te oordeelen. Hij ziet geene noodzakelijkheid om het rekwest naar den minister van buitenlandsche zaken te verzenden.

De heer *Uitwerff Sterling* meent, dat de woorden van artikel 57 der grondwet zeer duidelijk zijn, en dat de geest daarvan niet twijfelachtig kan wezen. Hij gelooft, dat er in dat artikel niets anders te lezen is, dan dat op verdragen, als het onderhavige, de toestemming van de Staten-Generaal gevorderd wordt. De antecedenten der jaren 1816 en 1824 pleiten voor zijne meening. Hij ziet niet in, dat 's konings magt door die goedkeuring der Staten-Generaal zal worden verkort. De ministeriële verantwoordelijkheid, nopens het verdrag, dat geconsigneerd moet worden, blijft in haar geheel. Hij acht het voorzigtig, dat de Kamer de verdragen onderzoeke, welke de regering noodzakelijk mogt oordeelen haar te onderwerpen. Het staat ook den koning vrij, van een zijner regten, al dan niet gebruik te maken. Hij stemt voor het nederleggen van het verzoekschrift ter griffie.

De heer *van Gottstein* oordeelt, dat de Kamers wel degelijk gehouden zijn, de verdragen, die in tijden van vrede gesloten worden, en die tot afstand of ruiling van grondgebied betrekking hebben, in derzelver geheel te behandelen. De letter der wet behoort te worden nageleefd. Een traktaat maakt een geheel uit, hetwelk onsplitsbaar is. Hij beroept zich op het gebeurde in 1824, met het Engelsche traktaat; op het door *van Hogendorp*, in het X. deel zijner *Bijdragen*, daaromtrent ter neder gestelde; enz. Hij betreurt het, dat hij bij de sluiting van het thans aan de Kamer onderworpen traktaat, wegens het gebrek aan een ministerie hier te lande heeft opgemerkt. Afwijkende toch van de beginselen, die door de regering ontwikkeld zijn, is bij het sluiten van dit traktaat, niet alleen het hoofd des departements van buitenlandsche zaken, maar zijn ook H. Exc. de ministers van financiën en van justitie deswege verantwoordelijk en hebben deze laatsten zich met zaken ingelaten, waarmede zij zich, volgens hun begrip, niet hadden te bemoeijen. Hij stemt voor het ter nederleggen van het adres uit Amsterdam.

De heer *van Heloma* verklaart zich tegen de conclusie der commissie. Artikel 57 der grondwet deelt eene andere uitlegging dan door den eersten spreker, in de zitting van gisteren, ontwikkeld is. De redenaar zegt niet te mogen beschouwen, in hoe ver het verkieslijk zou zijn alle traktaten aan de vergadering te onderwerpen. Maar wanneer men gemeld artikel der grondwet niet alleen volgens de letter, welke echter mede zeer duidelijk is, maar ook naar den geest raadpleegt, dan mag de Kamer in geen onderzoek van het traktaat treden. Hare goed- of afkeuring moet zich tot den afstand of de ruiling van grondgebied bepalen. In dien stand van zaken, moet de redenaar besluiten, om omtrent dit verzoekschrift over te gaan tot de orde van den dag.

De heer *Schooneveld* vindt niets eenvoudiger en meer regelmatig, dan in te stemmen met hetgeen door alle vier eerste sprekers op heden is aangemerkt. Het is toch onbetwistbaar waar, dat, welk gevoelen men ook nopens de uitlegging van artikel 57 der grondwet toegedaan zij, de zaak, door eene ter nederlegging ter griffie van het rekest, in niets geprejudicieerd wordt. Men is intusschen het geacht lid uit Leiden verschuldigd, dat hij deze gelegenheid te baat heeft genomen, om eene openbare beraadslaging uit te lokken, waardoor de natie zal kunnen zien, van hoe veel gewigt het punt in geschil zij. Evenwel zal deze discussie tot geen resultaat leiden. Het punt der competentie zal niet worden uitgemaakt, naardien men niet door het besluit der Kamer op de conclusie der commissie gedwongen is. De redenaar meent dat men de geheele discussie kon vermeden hebben, door in de voordragt letterlijk over te nemen hetgeen in artikel 57 der grondwet staat. Dan zou geene partij zich onbevoegd verklaard hebben. De redenen, welke de regering genoopt hebben niet alzoo te handelen, kunnen daarin gezocht worden, eerstelijk, omdat zij, bij een zoo gewigtig punt, welke de geldmiddelen van onze benarde schatkist betreffen, waarbij de handel zoo vele opofferingen moet doen, ook 's lands vertegenwoordiging te hooren. Eene andere beweegreden der regering is, om eene bill van indemniteit te erlangen. Het is niet edelmoedig het ergste te vooronderstellen; maar ook dan, wanneer dit waar zij, dan is het, volgens den redenaar, niet goed zich achter de grondwet te verbergen, ten einde eene verantwoordelijkheid van zich af te schuiven. Wat, bovendien, is de pligt der Kamer? Alles in het werk te stellen, wat voor het welzijn des vaderlands kan strekken. Wanneer het der regering nu lust, om van een praerogatief afstand te doen, ten einde zich met de Kamer te verstaan, dan behoort deze zich niet achter eene quasi onbevoegdheid, tegen het belang van het land, te verschuilen. Wanneer de redenaar dus geroepen zal zijn over het traktaat te beslissen, dan zal hij dit met de hand op het hart doen, zonder vrees van eenige verantwoordelijkheid. De redenaar herinnert ten slotte den heer *Luzac* het gevoelen, door ZEd. Mog. geopperd, bij gelegenheid der wet op de pensioenen, welke wet mede niet tot de bevoegdheid der Kamer behoorde, doch waarover zij evenwel besliste, op grond, zoo als het lid uit Leiden zelf te kennen gaf, dat, wanneer het het *salus publica* gold, men zich niet aan eene doode letter moest houden, maar tot de hoogte zijner roeping moest opklimmen. Genoemd lid was toen in zijn regt; doch wat toen gold, is ook nu waar.

De heer *Mutsaers* wil de zaak *en principe* niet onderzoeken, maar vindt, dat men de zaak in niets prejudicieert door het rekest ter griffie neder te leggen.

De heer *van Nes* wederlegt het gevoelen van den heer *Luzac*.

De heer *van Dam* verdedigt de conclusie der commissie, doch houdt er voor, dat de Kamer niet verder bevoegd is om over de kwestie van het grondgebied te raadplegen.

De heer *Luzac* licht zijn gevoelen nader toe.

De heer *de Man* bekomt het woord bij het sluiten dezes.

— Z. M. heeft tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd den heer *E. Geelhand*, te Antwerpen. Dit is dezelfde, die, met wijlen zijnen broeder, het voormalig lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in het begin der Belgische omwenteling, zoo zeer mishandeld werd door het graauw te Antwerpen, dat verbitterd was over de gehechtheid der beide broeders aan het huis *van Oranje*. De talrijke vrienden van den heer *E. Geelhand* verheugen zich levendig over de zoo vleijende en zoo wel verdiende onderscheiding, die hij verworven heeft. (*J. du Commerce* van Antwerpen.)

— De heer *P. de Comte*, te Amsterdam, heeft een groot getal inteekenaren bekomen op het door hem vervaardigde werk, getiteld: *Handboek over de praktische en theoretische scheepvaart voor den handel en de scheepvaart*, dat hij voornemens is, binnen kort het licht te doen zien. Aan het hoofd van de lijst van inteekening treft men aan Z. M. den koning, *Z. M. Willem Frederik*, alsmede HH. KK. HH. de prinsen *van Oranje*, *Frederik* en *Hendrik*.

— Gisteren is alhier overleden de Edel Hoogwaarde heer *J. F. Sem*, landdeken van Delfland, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, enz.

— Men verneemt, dat bij het bestuur dezer stad het besluit is doorgegaan, om, ten einde onheilen, als dat te Westzaan, nog in tijds te verhoeden, aan Z. M. verlof te vragen, om den Oude kerks-toren af te breken. Ieder, die bekend is met de overhelling van dezen toren, zal dit besluit gewisselijk toejuichen. (*Delftsche Cour.*)

— Thans schijnt het zeker, dat de Scheveningsche visschers-vaartuigen, die, zoo als wij vroeger gemeld hebben, door de douanen te Scarborough, wegens het aan boord hebben van jenever en tabak, zijn aangehouden, voor den eigenaar verloren zijn. Alle in het werk gestelde pogingen, om met de ambtenaren in eene transactie te komen, zijn zonder gevolg gebleven. In dezen stand van zaken vernemen wij, heeft de reeder, wiens onschuld, uit allezins geloofwaardige verklaringen, zoo als men wil, aangetoond is, en die een verlies van duizenden guldens staat te lijden, zich tot H. M. de koningin van Grootbritanje gewend, met de bede, dat het H. M., die, zoo als dagelijks uit de Engelsche dagbladen blijkt, zoo vele bewijzen van grootmoedigheid en menschlievendheid geeft, goedgunstig moge behagen, zich het lot van den ongelukkigen eigenaar op de eene of andere wijze aan te trekken. Moge deze laatste poging met eenen gewenschten uitslag bekroond worden en daardoor een braaf huisvader voor een groot onheil bewaard blijven!

Haarlem, 23 *jan.* Ook bij de gedeputeerde staten van Noord-Holland is ontvangen de volgende, door Z. Exc. den heer minister van binnenlandsche zaken aan de onderscheiden provinciale gouvernementen toegezonden, circulaire:

» *'s Gravenhage*, 8 *januari* 1848.

In de laatste jaren heeft de staat van armoede, waartoe een groot gedeelte der lagere volksklasse is vervallen, de bijzondere oplettendheid der maatschappij tot nut van 't algemeen tot zich getrokken.

Voorgelicht door eene daartoe uit haar midden benoemde commissie, heeft de maatschappij vermeend, in verband tot het doel harer instelling, daarbij geen ledig aanschouwer te moeten zijn, maar de aanwending te moeten beproeven van zoodanige middelen van voorziening, als in haar bereik liggen, en die alleen van eenen zedelijken aard zijn.

Daar toch haar vermogen niet zou toelaten om den armen stoffelijke hulp te bieden, kan zij de kwaal der armoede door geene andere dan door zedelijke middelen helpen leenigen, welke zij vertrouwt te zullen kunnen strekken, om de werking van het openbaar bestuur en de stoffelijke hulpmiddelen van armen-inrigtingen en diaconiën te helpen ondersteunen en schragen.

Dien ten gevolge zijn de departementen der maatschappij, of zullen zij door het hoofd-bestuur derzelve worden uitgenoodigd, om, voor zoo verre dit niet reeds bij eenige hunner heeft plaats gehad, en de beschikbare krachten, in verband beschouwd met de plaatselijke gelegenheden, zulks gedoogen te beproeven, de daarstelling of bevordering van industrie-, teeken-, naai-, bewaar-, leer-, herhaling-, en zondagsscholen, instellingen van het godsdienstig onderwijs, zieken- en begraafnisbussen, spaar- en hulpbanken, leesbibliotheeken, huisbezoeken door commissiën uit de leden der maatschappij, werkinrigtingen om de armen hun onderhoud te doen verdienen, de uitbetaling van loonen aan werklieden op andere dagen dan den zaturdag, het tegengaan van het misbruik van sterken drank, en eene betamelijke leiding van het vermaak in de namiddagen der zondagen, enz.

Ik ben door den koning gemagtigd geworden, om, ter te gemoetkoming in de voormelde loffelijke pogingen der maatschappij tot nut van 't algemeen, de aandacht der plaatselijke besturen door tusschenkomst van heeren gedeputeerde staten der onderscheidene provinciën daarop te doen vestigen, onder bijvoeging, dat het doel, hetwelk de maatschappij zich voorstelt, algemeen allezins de medewerking en bevordering van de zijde dier besturen verdient, en het mitsdien te wenschen is, dat zulks van hunne zijde plaats hebbe zoo veel locale omstandigheden, middelen en belangen dit gedoogen.

Ik heb alzoo de eer UEd. Gr. Achtb te verzoeken, de plaatselijke besturen in uwe provincie met den inhoud dezes bekend te maken, ten einde daaraan door dezelve zoodanig gevolg gegeven worde, als met het welbegrepen belang der gemeente-besturen zal strooken.

Regtswezen.

Provinciaal geregtshof van N.-Holland.

Zitting van 10, 11 en 13 januari.

In den laten avond van 25 september ll. bevonden zich in eene tapperij aan den Helder, onder andere personen, de Amerikaansche scheepstimmerman NIEMAN en de Nederlandsche matroos HENDRIKS. Men zat daar rustig bijeen, toen drie matrozen binnen kwamen, NIEMAN aangrepen en zoowel dezen als de tapster en HENDRIKS, die hem ter hulpe kwamen, mishandelden. NIEMAN en HENDRIKS namen de vlugt. De drie matrozen begaven zich toen ook naar buiten en zouden aldaar op den dijk de Noord-Amerikaansche zee-lieden BREWSTER en PARREIS aangevallen en mishandeld hebben en voorts een anderen Noord-Amerikaanschen zeeman, die op den dijk te slapen lag, in de tapperij gesleept, met geweld op den grond geworpen, mishandeld en bepaaldelijk op het hoofd geschopt hebben, waarna zij allen plotselijk de tapperij verlieten.

De achterblijvende personen wilden nu den mishandelden Noord-Amerikaanschen zeeman hulp toebrengen, doch bevonden met niet geringen schrik, dat hij aan het hoofd gewond en reeds overleden was. De verslagene bleek te behooren tot de ekwipaadje van de *Columbia* en genaamd te zijn RUFUS COLE. — Het resultaat der lijkschouwing was, dat zijn spoedige dood waarschijnlijk was veroorzaakt door uitstorting en ophooping van bloed in de hersenen en groote schudding derzelve.

De reeds genoemde HENDRIKS, NIEMAN en de dienstmeid in de tapperij verklaarden, dat zij de daders, die tot de ekwipaadje van het denzelfden dag gearriveerde koopvaardijschip het *Goed Vertrouwen* zouden behooren, wel zouden herkennen. Dientengevolge begaf zich de kantonregter met deze getuigen aan boord van dat schip, alwaar PIETER AELANDER (ook genaamd HOLLANDER) WESSEL WESSELS ONSTWEDDER en BRUNO JOHANNES TER GAST, allen zeelieden in dienst van het *Goed Vertrouwen*, als de daders werden aangewezen. De eerste dezer drie personen werd door twee getuigen aangewezen als diegene, welke aan RUFUS COLE de laatste trappen aan het hoofd had toegebragt; terwijl NIEMAN en HENDRIKS hem voor een der matrozen herkenden, die hen mishandeld hadden.

De tweede, met name WESSEL WESSELS ONSTWEDDER, werd herkend als een der matrozen, welke de mishandeling gepleegd hadden in de tapperij. Wat den derden betreft, BRUNO JOHANNES TER GAST, deze werd minder stellig herkend door HENDRIKS, doch alle drie werden door de Noord-Amerikaansche matrozen herkend als diegenen, welke hen buiten de tapperij mishandeld hadden. Eindelijk zou AELANDER, tijdens zijne arrestatie, eene bloedvlek op de broek gehad hebben, welke hij in de gevangenis daaruit zou gewischt hebben. Met betrekking tot TER GAST scheen uit eene beëedigde getuigenis en uit de voorlezing der verklaringen van twee in de instructie gehoorde getuigen, te blijken, dat deze zich tijdens het plegen der misdaad niet in de tapperij, maar elders zou bevonden hebben.

Dientengevolge stonden deze drie personen teregt wegens moedwilligen doodslag, voorafgegaan door het wanbedrijf van het toebrengen van mishandelingen. De drie beschuldigden ontkenden alle schuld aan de hun ten laste gelegde feiten.

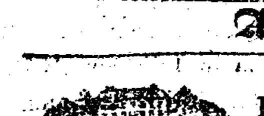
De advokaat-generaal jhr. mr. J. DE BOSCH KEMPER, requireerde de in-vrijheid-stelling van den derden beschuldigde, de schuldig-verklaring van den tweeden beschuldigde aan het toebrengen van mishandelingen en de schuldig-verklaring van den derden beschuldigde aan het hem ten laste gelegde feit, en dientengevolge zijne veroordeeling tot de straffe des doods. Omtrent dezen laatste zettede Z. E. G. A. het stelsel uit een, dat, volgens artikel 304 van het Wetboek van Strafregt, met den dood moest gestraft worden, die zich aan moedwilligen doodslag had schuldig gemaakt, wanneer die was voorafgegaan, vergezeld of gevolgd van een ander misdrijf, welk ander misdrijf hier bestond in gepleegde mishandeling in de tapperij. Z. E. G. A. beriep zich hieromtrent op een arrest van het Fransche hof van cassatie.

De advokaat mr. A. DE VRIES voerde voor den eersten beschuldigde het woord en betoogde, wat het feitelijke der zaak betreft, dat het niet bleek, dat er door den eersten beschuldigde doodslag en vooral moedwillige doodslag was gepleegd; terwijl ZEd. verder beweerde, dat artikel 304 van het *Code Pénal*, om den manslag met de dood strafbaar te maken, vorderde, dat dezelve vergezeld was van eene *andere soort* van misdrijf; dat er twee misdadige handelingen moesten zijn, en niet eene handeling, die twee gevolgen had. ZEd. beriep zich op een arrest van het hof van Vriesland.

Voor den tweeden en derden beschuldigde voerde het woord jhr. mr. J. W. C. VAN VRIJBERGHE, die vooral trachtte te betoogen, dat de schuld dezer beklaagden niet was bewezen.

Het hof heeft, bij arrest van den 13den dezer, den eersten beschuldigde schuldig verklaard aan moedwillingen doodslag, en denzelven veroordeeld tot geeseling, brandmerk, met den strop om den hals aan de galg vastgemaakt en tien jaren confinement. De beide laatste beschuldigden zijn vrijgesproken.

Advertentiën.

Op Maandag den 30sten Januarij 1843, des avonds ten 6 ure, zullen, in het Logement *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, ten overstaan van den te *Arnhem* residerenden Notaris Mr. *GERARD VAN ECK*, in het openbaar, bij toeslag, worden verkocht:

1o. Een hecht en sterk WINKELHUIS en ERVE, met BROODBAKKERIJ en PAKHUIS, van ouds genaamd *de Vergulde Haan*, staande op de Groote Markt, binnen *Arnhem*, Wijk F. No. 94, Kadaster Sectie O, No. 1287; in eigendom bewoond door de Erven *J. F. GERHARDS*. — Ingezet op . . . . *f* 4700.

2o. Een hecht en sterk HUIS en ERVE, voor allerlei Winkelnering bijzonder geschikt, staande te *Arnhem*, in de Oeverstraat, Wijk B, No. 28, Kadaster Sectie O, No 2056; in eigendom bewoond door de Weduwe *A. SCHOUTEN*. — Ingezet op . . . . *f* 1585.

3o. Een HUIS en ERVE, staande binnen *Arnhem*, achter Roodenburg, Wijk A, No. 74, Kadaster Sectie O, No. 1381; in eigendom behoorende aan *S. RUPP*; in huur bewoond door *A. VAN GESTEREN*. — Ingezet op . . . . *f* 505.

Al de voormelde perceelen te aanvaarden 1o. Mei 1843.

De voorwaarden van verkoop liggen ter lezing ten Kantore van genoemden Notaris en ter bezigtiging vervoege men zich bij de respectieve Bewoners. — Ten aanzien van het eerstgemelde perceel kan men mede informatie bekomen bij den Notaris *GODEFROIJ*, te *Arnhem*.

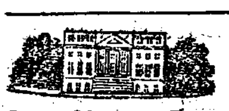

Mr. *W. H. TAAIJ*, Notaris te *Arnhem*, is van meening, in twee veilingen, die gehouden zullen worden in het Logement *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, op Maandag den 30sten Januarij en den 13den Februarij 1843, des avonds ten zeven ure, in Massa of perceelen, bij de Biljetten omschreven, openbaar te verkoopen:

Een hecht en sterk HUIS; OPEN PLAATS; *twee groote* PAKHUIZEN, afzonderlijke STALLING voor 6 Paarden met ruime BERGPLAATS en HOOIZOLDER, groote verwulfde KELDERS, alles aan of nabij elkander staande op de St. Jansplaats te *Arnhem*, behoorende aan de Erven van den Heer *W. VAN OOIJ*, en in gebruik te aanvaarden 1o. Mei 1843.

Dit Blok, liggende aan een openbaar Plein in het volkrijkste deel der Stad, nabij de St. Janspoort, vóór welke het Station van den Spoorweg reeds wordt aangelegd, biedt eene goede gelegenheid aan voor elken handel of nering, waarvoor ruime BERGPLAATSEN en KELDERS eene behoefte zijn, gelijk dan ook vroeger in hetzelve de Posterij en Houthandel gelijktijdig werden uitgeoefend, en de laatste nog heden met het beste gevolg daarin wordt voorgezet.

De Kooper zal, des verkiezende, tegen billijke taxatie, de Houtmaterialen kunnen overnemen.

De Notaris *COLENBRANDER*, te *Nijkerk*, zal, namens zijne Lastgevers, op Dingsdagen, den 31sten Januarij en den 7den Februarij 1843, des avonds om 7 uur, in het Logement *de Gouden Leeuw*, te *Nijkerk*, bij inzet veilen en aan de meestbiedenden finaal verkoopen, de nabeschrevene alle in de Gemeente *Nijkerk* gelegene

ONROERENDE GOEDEREN,

als: Onder NIJKERK:

2 Bunders, 31 Roeden en 60 Ellen TABAKSLAND, aan den Straatweg, *de Hooge Eng en het Hoekje* genaamd, met de daarop staande en daartoe behoorende TABAKS-SCHUUR, ARBEIDERS-WONING, KISTEN, LUIKEN en SPIJLEN;

2 Bunders, 20 Roeden en 50 Ellen TABAKSLAND, aan den Straatweg, *de Lage Eng* genaamd, met de daarop staande en daartoe behoorende TABAKS-SCHUUR, ARBEIDERS-WONING, KISTEN, LUIKEN en SPIJLEN;

94 Roeden en 10 Ellen TABAKSLAND, op den Brink, *de Haar* genaamd, met de daarop staande en daartoe behoorende TABAKS-SCHUUR, ARBEIDERS-WONING en SPIJLEN;

52 Roeden en 30 Ellen TABAKSLAND, op den Brink, *Vle-en-Eng* genaamd, met de daartoe behoorende KIST en LUIKEN;

59 Roeden en 80 Ellen BOOMGAARD, op den Brink, *Vle-en-Eng* genaamd;

Een en ander dadelijk bij den toeslag te aanvaarden.

In NIJKERK:

Een onlang nagenoeg geheel vertimmerd HUIS, staande aan de Holkerstraat, met eene daar naast staande WONING, en eene daar achter staande TABAKS-SCHUUR en ARBEIDERS-WONING, uitkomende aan de Kruidsteeg, benevens het daartoe behoorend Erf, groot 4 Roeden en 98 Ellen; waarvan de woning aan de Holkerstraat mondeling is verhuurd aan *N. VAN RIESEN* voor *f* 36 's jaars, en het overige, bij Mejufvrouw de Weduwe *J. TEN BRINK Az.* in eigen gebruik, kan aanvaard worden beloken Paschen eerstkomende;

Twee WONINGEN onder één Dak, staande aan de Kruidsteeg, met ERF en TUIN, groot 6 Roeden en 82 Ellen; mondeling verhuurd aan de Weduwe *J. KAAS*, en de Weduwe *C. VAN DEN BOR*, iedere woning voor *f* 34 's jaars;

Twee WONINGEN, onder één Dak, staande aan den Brink, met ERF en TUIN; groot 4 Roeden en 10 Ellen; mondeling verhuurd: de eene Woning aan *W. VAN DEN HENGEL* voor *f* 32; de andere aan *H. EGBERS* voor *f* 30 's jaars;

Een op den Hoek van het Plein en de Kloostersteeg staande welbeklant WINKELHUIS, en daarmede vereenigd, thans tot Katoenweverij dienend FABRIEKGEBOUW, met twee SCHUREN en annexe KAMER-WONING, benevens ERF en GROND, groot 11 Roeden en 26 Ellen; van welk, uithoofde van stand en ruime Bergplaatsen tot elke affaire bijz[onder] geschikt perceel, het Fabriek-Gebouw is verh[uurd] aan den Heer *J. P. FREIJSS* voor *f* 278 's j[aars] tot 1o. Januarij 1844; het Winkelhuis met de ... ren aan den Heer *W. TEN BRINK Jz.* ... beloken Paschen 1845, voor *f* 150 's jaars; en [de] Kamerwoning mondeling aan *A. SMINK*, ... *f* 30 's jaars;

Eene SCHUUR of STALLING en gemet[selde] Bergplaats voor Gedisteleerd, staande aan het Pl[ein] met ERF en TUIN, groot 23 Roeden en 70 El[len] daar achter; te aanvaarden: de Schuur en Berg[plaats] dadelijk bij den toeslag, en de Tuin Martini ... komende;

In de Buurtschap DOORNSTEEG:

Eene WONING en SCHUUR, het *Uild... Schuurtje* genaamd, met ERF en TUIN, g[root] 3 Roeden en 30 Ellen; mondeling verhuurd ... *EVERT BURGWAL* voor *f* 30 's jaars; ...

Eene BOERENWONING, annexe KAMER..., TABAKS-SCHUUR, met KISTEN, LUIKEN, S[PIJ]LEN, ERF, TUIN en aangrenzend TABAKS-LA[ND], groo 1 Bunder 43 Roeden en 50 Ellen; waarvan [het] Huis mondeling is verhuurd aan *G. SCHRASS...* voor *f* 50 's jaars, en de Kamer aan *C. KAMP...* voor *f* 24 's jaars; terwijl al het overige dadelijk [bij] den toeslag is te aanvaarden;

1 Bunder, 14 Roeden en 10 Ellen TABAK[S]LAND, de *Lange en Korte Akker* genaa[md], met de daarbij staande KIST en LUIKEN, dad[elijk] bij den toeslag te aanvaarden;

Eene SCHUUR en WONING, met HOOIBE[RG], ERF en TUIN, groot 7 Roeden en 50 Ellen; m[on]deling verhuurd aan *AALBERT VAN BOKHO...* voor *f* 33 's jaars;

1 Bunder en 91 Roeden TABAKS-LAND, *Schulpkamp of Molenkamp* genaamd, de daartoe behoorende 22 HANGEN in eene da[ar] bestaande Tabaks-Schuur, en de in dat gedeelte der Schuur aanwezige SPIJLEN; dadelijk bij den to[eslag] te aanvaarden;

Omtrent alle welke, bij Biljetten breeder [om]schrevene perceelen nadere informatiën ...baar zijn ten Kantore van opgemelden No[taris], alwaar ook de bewijzen van Eigendom e[n] koopsvoorwaarden, drie dagen vóór de veiling, zullen ter lezing liggen.

Ten overstaan van den te [Doe]tinchem gevestigden Notaris ... *MAAT*, zullen, op Woensdag 15den Februarij 1843, des v[oor]middags ten 10 ure, in het ...ren-Logement aldaar, wo[rden] ingezet, en acht dagen da[arna], den 22sten van gemelde maa[nd], op voormelde tijd en plaats, naar genoegen gelde[n] finaal worden verkocht;

1o. De BOUWPLAATSEN *Lubbers* en *Sch...ren*, naast en aan elkander gelegen, in het *Doetinchem*; bestaande in GEBOUWEN, BOUWLA[N]DEN, WEIDEGRONDEN, HOUTGEWASSEN, VE[EN]GRONDEN, enz.; groot te zamen ruim 97 Bunder[s], in *massa* of in *perceelen*.

2o. Een Kapitaal HEEREN-HUIS, met ... BENEDEN- als BOVEN-KAMERS, SCHUUR, KE[U]KEN, KELDERS, en een daarachter gelegen grooten TUIN, voorzien van allerhande soorten VRUCHTBOOMEN, staande en gelegen in gem[elde] Stad, in de Grutstraat.

En 3o. Twee GEBOUWEN, geschikt tot alle einden, staande in genoemde Stad, op de Ka[...]niestraat.

Van welke Goederen de bewijzen van ei[gen]dom en veil-conditiën, acht dagen voor de zate, ten kantore van gemelden Notaris lezing zullen liggen; alwaar ook de noodige [in]formatiën en aanwijzing der Goederen te [be]komen zijn.

✝ ✝ ✝ De Ondergeteekenden hebben de eer ... de geachte Begunstigers van den door ... hunnen Vader, den Heer *G. J. DE... VORST*, gedreven HANDEL IN WIJNEN GEDISTELEERD, kennis te geven;

Dat zij dien Handel op primo januarij dezes ... van de gezamenlijke Erven, hunne Broeders en ...ters, hebben overgenomen en zullen continue[ren], beide voor hunne privé-rekening, de eerst Onde[rge]teekende te *Terborg* op de oude firma van *J. DEURVORST & ZOON*, en de tweede Onde[rge]teekende te *Wageningen*, op zijnen eigen naam, zijlieden met de incassering der nog openstaande ...tentiën der oude firma zijn belast.

Zij bevelen zich in de voortdurende gunst en vertrouwen, waarmede wijlen hun Vader zoo ... vereerd geworden, en geven de verzekering, ... steeds hunne beste pogingen zullen aanwenden, door eene solide bediening zich dit vertrouwen ...dig te betoonen.

Terborg, Januarij 1843.

W. H. DEURVORS[T]

Wageningen, Januarij 1843.

F. J. DEURVOR[ST]

Waterhoogte te Arnhem:

Den 25 Jan. 2 El 0 Palm 0 Duim; gew. 0 Duim; ...

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdru[kker]